

Steered and facilitated futures workshops:

I have steered over 50 futures workshops and research projects with different methods. Examples of the used methods below:

- Three phases futures wheel – for Finland’s *Ministry of Transportation and Communication (LVM)*, Steering futures process for National Logistics Strategy, Spring 2009.
- for (*EUROFM*) *European facility management network*, Steering the network’s futures prospectives work, November 2006.
- Critical action scenarios (CAS) for *National Board of Education (OPH)*, counselling Future of Education scenario work (Koulutus Tulevaisuuteen!) in OPH’s management’s futures planning process, my own method together with Metsämuuronen, winter 2006-2007.
- Normative scenario process with futures table approach – for *Haaga-Helia* University of Applied Sciences, counselling management’s scenario work when Haaga and Helia were merging, the scenario work was meant to support HH’s strategy work, spring 2007.
- Normative scenario process with futures categories – for *Finland’s Lutheran Church’s Center for Family Council*, September 2008.
- Explorative scenario process – for *TUKESFuture*, TUKES (National Safety Technology Authority), Competence foresight project, coordinating the project and counselling the futures foresight and scenario work, January 1 - June 30 2004.
- Explorative scenario process with futures table – for *Metropoliluotain*, Helsingin kaupungin tietokeskus, tutkimuksia 1/2006, Stadia, www.hel.fi/tietokeskus/), spring 2006.
- Delphi method (internet based): four substantial processes, and four minor processes performed – including use of question programmes (Internetix, Discendum Optima).
- Disaggregative Policy Delphi which combines Delphi’s quantitative and qualitative approaches into scenarios through SPSS (statistic program’s cluster analysis – for Confederation of Finnish Industry and Employers (EK), and Aaltojen yhteys).
- Futures Barometer of Education – for Ministry of Education (this was participation, not steering), winter 2006-7.
- ACTVOD + strategy work – in many workshops.
- Brainstorm working – in many workshops.
- Weak signals Hound dog training [in Finnish, heikkojen signaalien vainukoirakoulutus] – for several executive programmes of Universities of Applied Sciences, Palmenia and LLL-network. My own method.

My other own futures research methods are:

- MRA - Methodologies of Reasoning Answers (The Archetype Approaches of Scientific and Everyday Reasoning and Their Usability in Anticipation). Framework for analysis.
- FSSF - Futures Signals Sense-making Framework (A Startup with tool for analysing and categorising Weak Signals, Wild Cards, Drivers, Trends and Any Other Types of Information). Framework for analysis.

Some other futures workshops steering and facilitating processes

Kuosa Tuomo (2009): Palmenia, COMMA IV – Viestinnän johtamisen koulutusohjelma, Tulevaisuuden tutkimuksen periaatteista, Kolmivaiheinen tulevaisuuspyörä (Minna-Maija Salomaa), Helsinki, 11.3.2009.

Kuosa Tuomo (2009): Helsingin terveystakeskus (Municipal Health Centres) (Pirjo Sipiläinen), Normative scenario work, prospects of developing hospital areas, 19.2.2009.

Kuosa Tuomo (2009): Palmenia, Tricom IV viestinnän PD ohjelma, Weak signals and media topics scanning exercise, Helsinki, 11.2.2009

(2008 futures workshops are not presented here yet, the first list contains many 2008 and 2009 workshops)

Kuosa, Tuomo (2007): Lehtiyhtymä Ltd, OrBits project, Lahti University of Applied Sciences, Tuusula (Sari Horn). Tulevaisuuden ennakkoinnin periaatteista, lectures and counseling of futures workshops in five days: 7.2, 3.10, 10.10, 31.10, and 6.11.

Kuosa, Tuomo (2007): Union of Lapland region, Rovaniemi (Ritva Kauhanen), Maakunnan hyvinvointistrategian päivitys, Tulevaisuustyön ohjaaminen, Counseling a futures workshop for 50 people, 13.11.2007.

Kuosa, Tuomo (2007): Arlainstituutti, (Jouni Onnela), Modulaarisen ja horisontaalisen tutkintorakenteen mahdollisuudet, lectures and counseling of futures workshops, 20.9.2007.

Kuosa, Tuomo (2007): Haaga-Helia University of Applied Sciences, counseling Haaga-Helia's futures scenario work, the purpose was to facilitate management board's strategy work, the days of scenario workshops: 5.4, 4.5, and 21.5.

Kuosa, Tuomo (2007): Oulun seudun yrityspalvelu, (Janne Kärkkäinen), Lecture and whole day trend analysis workshop, Tulevaisuuden toimialat ja elinkeinoelämän tulevaisuus, 24.4.2007

Kuosa, Tuomo (2007): Joensuun AMK, University of Applied Sciences, Yrityskohtaamo, Ennakointitieto PK-yrityksen työkaluna koulutus [foresight knowledge as a tool for small and medium size companies], Lecture and whole day weak signals analysis and interpreting workshop 19.4.2007.

Kuosa, Tuomo (2007): Seinäjoen yliopistokeskus, Aluekehittäjäkoulutus (Paula Mäkelä) Ennakointi ja tulevaisuus [Foresight and the future], Lecture and trend analysis workshop, 26.1.2007.

Kuosa, Tuomo (2007): OPH, National Board of Education, Schooling for Tomorrow – counseling of OPH's scenario process (Markku Rimpelä ja Jari Metsämuuronen), (Scenarios workshop I, II and III, 80-104 participants each time) the purpose of the process was to establish national schooling scenarios which facilitate the OPH's strategic planning work, OPH:n Skenaariotyöpajan valmistelu, ohjeistus ja ohjaaminen, 29.11.2006, 8.1.2007 and 24.12.2007.

Kuosa, Tuomo (2006): OPH, National Board of Education Driving force – agent education, DF-agentti koulutus skenaariotyöpajaa varten, (Jari Metsämuuronen), 20.11.2006

Kuosa, Tuomo (2006): EuroFM network, HUT, TUAS, Otaniementie 17, (Suvi Nenonen), The Future of Facilities Management by using Future research methods (in English), presentation and Futures Wheel workshop for international FM-experts, 19-20.10.2006.

Kuosa, Tuomo (2006): Laurea, Leppävaara (Susanna Kivelä), Heikkojen signaalien vainukoirakoulutus, (Weak signals hound dog training) 29.9.2006.

Kuosa, Tuomo (2006): Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskus TYT, (Ene Härkönen), Kokopäiväinen Heikkojen signaalien vainukoirakoulutus (Hyvinvointipalvelut ja tilitoimistot). TYT Tampere 21.3.2006

Kuosa, Tuomo (2005): Lifelong learning hanke, Palmenia (Toni Nykänen), yli 50 Lohjan seudun yrittäjää, Heikkojen signaalien vainukoirakoulutus, kokopäiväinen. Lohjan kaupungintalo 12.10.2005.

Kuosa, Tuomo (2005): Elinkeinoelämän keskusliitto, Luotain 2015-hanke, Education Intelligence (proj. Pääll. Marita Aho). (30-60 asiantuntijaa) Alustukset ja ryhmätöiden ohjaamiset seuraavissa hankkeen kahden päivän

seminaareissa: Vanajanlinna (koulutuspolitiikan tulevaisuus)14-15.2.2006; Haikko (koulutuspoliittiset haasteet) 15-16.9.2005; Turun Karibia 9-10.2.2005, Haikko (TEKESin teknologia seminaari) 8-9.9.2004; Pohjo Oulussa 23-24.9.2003.

Kuosa, Tuomo (2005): Elinkeinoelämän keskusliitto, Palvelut 2020-hanke (proj.pääll. Minna Suutari). Neljä kahden tunnin alustusta Tulevaisuuden muodostumisprosessista seuraaville EK:n (ent. PT:n) asiantuntijaryhmille (á 10-20 henkeä): Rahoitus- ja vakuutusala 3.3, Kaupanala 8.3, Hotelli- ja Ravintola-ala 16.3, Tietotekniikan palvelut 24.4.

Kuosa, Tuomo (2005): Turun kauppakorkeakoulun Porin yksikkö, Porin Suomalainen klubi, Sataennakointihanke (Heikki Rantala), Alustus: Ennakkoinnilla voidaan vaikuttaa tulevaisuuteen + kokopäivän ryhmätöiden ohjaaminen tulevaisuuspyörämenetelmällä, 25 aikuiskouluttajaa, 14.12.2005.

Tuomo Kuosa (2005): TUTU-keskus ja -seura, Heikkojen signaalien vainukoirakoulutus, 21.3 ja 31.3.2005.

Tuomo Kuosa (2005): TVA/TUKKK, Delfoi 2-koulutuspäivien ryhmätyöohjaus, Helsingin yliopisto, 17-18.2.

Tuomo Kuosa (2005): POUTU (Poliisien tieto- ja ennakkointijärjestelmien kehittämishanke), ryhmätyön ohjaus, Olli Hietanen, 13.1.2005.

Tuomo Kuosa (2004-5): Stadia (Helsingin ammattikorkeakoulu), Metropoliluotainhankkeen seminaarit (n. 30 asiantuntijaa) II ja III:n skenaariotyöskentelyn suunnittelu, valmistelu ja ohjaus, 21.9.2004 ja 11.3.2005.

Tuomo Kuosa (2004): Lahden tietoyhteiskuntavisio 2020, ryhmätyön ohjaus, Ari Kalmari, 26.10.2004.

Tuomo Kuosa (2004): Lahden Innopoli, OTULI (Ohjelmistoliiketoiminnan visiohanke), ryhmätyön ohjaaminen, Timo Nurmi, 16.12.2004.

Tuomo Kuosa (2004): TUKES (Turvatekniikan keskus): TUKESFuture-hankeeseen liittyneet Osaamisen ennakkointikonseptin mukaiset ryhmätöiden ohjaamiset: 29.1. ja 30.1., 26.2., 27.5 ja 10.6 sekä 11.6.

Tuomo Kuosa (2003): Vihreän sivistysliiton (ViSiO) hallituksen kehittämisseminaari (Espoo), Alustus ja luento aiheesta *Tulevaisuuden tekemistä – keinoja ja välineitä ViSiOn toimintalinjoiksi*, Toinen osuus: Synektiikkatyypin heikkojen signaalien etsimisen johtaminen, 20.9.2003.

Tuomo Kuosa (2003): Etelä-pohjanmaan tulevaisuusfoorumi (Seinäjoki), Foorumi II - Heikot signaalit ja Etelä-Pohjanmaa, Alustus ja luento aiheesta: *Heikot signaalit ja niiden tunnistaminen*, Tulevaisuusverstaan järjestäminen ja johtaminen aiheesta: Miten löydämme maakunnan kehittymisen ja oman alamme kannalta merkittävimmät heikot signaalit, 2.6.2003.

Tuomo Kuosa (2003): Etelä-pohjanmaan tulevaisuusfoorumi (Seinäjoki), Foorumi I - Megatrendit ja Etelä-Pohjanmaa, Alustus ja luento aiheesta: Tulevaisuuden tutkimus ja megatrendit, Tulevaisuusverstaan järjestäminen ja johtaminen aiheesta: Maakunnan kannalta merkittävimmät megatrendit, 29.4.2003.

Tuomo Kuosa (2003): Osallistuminen Ekoetätyön projektin SWOT-menetelmällä toteutettuun aivoriiheen: Työn tulevaisuus, Toimihenkilöunionin Majvikissa järjestämä tilaisuus, 10.2.2003.

Tuomo Kuosa (2002): Helsingin yliopiston täydennyskoulutuskeskus (Siuntion yksikkö): luento aiheesta: Tulevaisuuden tutkimuksen menetelmät ja käytännöt, aivoriihen johtaminen aiheesta: Mitä heikkoja signaaleja voimme tunnistaa ammattialoiltaamme, 20.11.2002.